

SLOVENSKI POROČEVALEC

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENIJE

Ljubljana, petek 20. aprila 1951

LETO XII, ŠT. 94 / POSAMEZNA ŠTEVILKA 2 DIN

NEVARNO ŠOLANJE

Bili smo v propagandističnem tisku. Potem smo šli v šolo. Učili smo se brati in risati zemljevide, šifrirati in desifrirati, imeli smo vaje z raznovrstnim orožjem. Vsak razred je imel svoj internat. V šolah so predavali visoki vojaški in politični funkcionarji. Tako pripovedujejo že tri leta pred našimi sodišči iz informbirojskih držav poslani vojvohuni in teroristi, ki pa svojega pridobljenega znanja niso mogli izkoristiti, ker so jih naši varnostni organi kmalu zajeli; po zaslugi zavednega prebivalstva obmejnih krajev so bili mnogi z vso opremo prijati, čim so napravili prve volunske korake in poskuse na naših tleh.

Solstvo za volunstro in terorizem so imele informbirojske države pod vodstvom Sovjetske zveze pripravljeno že prej, preden je dala informbirojska resolucija navodila in znake za splošni napad na našo državo. Od takrat to solstvo napreduje. Napreduje v številu in obsegu svojih ustanov, v učni snovi in metodah, v vnehi svojih voditeljev; samo z uspehi gojencev, ki so bili poslani v našo državo, se ne morejo pohvaliti. Največji napredek se kaže pri terorističnih metodah, ki so postale v informbirojskih državah splošne pri vsem, kar se tiče naše države in naših ljudi. Vsa doslej veljavna in spoštovana načela in pravila mednarodnih in meddržavnih stikov so zavrnjena. Nobena pogodba ni bila odkrito odpovedana, vse so bile zahrbitno poteptane. Za našo državo in naše ljudi so izvršena vsa določila mednarodnega prava. Naši državljani so v informbirojskih deželah oropani najosnovnejših človeških pravic, kajti tiste, ki živijo tam že desetletja, preganjajo in izganjajo; tiste, ki bi radi odšli v svojo domovino, pa s silo zadržujejo. Novo v zgodovini je tudi nasilje nad našimi državnimi predstavniki, ki se od vsakovrstnega oviranja službe, od zmerjanja in zalezovanja pri vsakem koraku stopnjuje tudi do ogroževanja zdravja in življenja.

Vse to in še marsikaj je izšlo iz skrbno pripravljene in dobro napredujočega terorističnega solstva v informbirojskem bloku, zavzelo pa je tako obliko mednarodnega terorja, da se ne more odtegniti pozornosti vsega kulturnega in naprednega sveta, najmanj pa pozornosti Komisije OZN za pravice človeka in konferenci starih, ki namerava razpravljati tudi o tem, kako Bolgarija, Rumunija in Madžarska izpolnjujejo mirovne pogodbe.

Ne moremo misliti in verjeti, da bi bil svet že pozabil, kako tudi nekdanje oblike mednarodnega terorja niso obstale samo pri eni svoji žrtvi. Tudi o današnjem mednarodnem terorju ne manjka po vsem svetu odmevajajočih tehničnih pričevanj. Tako sta se v Parizu že dve tiskovni pravdi spreverili v velika procesa o nasilnih sovjetskih metodah. Sicer kot priče, praznopravni kot tožniki, so nastopali tudi daleč po svetu znani ljudje iz mednarodnega delavskega in iz mednarodnega uporniškega gibanja — med

njimi je bil tudi general španske republikanske vojske Campesino-Gonzales — ter opisovali svoja doživljanja v Sovjetski zvezi in njenih ječah. Opisovali so mučna zasliševanja noč za nočjo, žive trgajoče poizkuse za tučjo in temo, učinke mamili v čaju, ki ga dajejo popolnoma izčrpanim jetnikom, mero obljub in groženj ter druge točke mučilskega programa. Opozarjali so s tem, da ima visoka šola sovjetskega nasilja že preveč učencev, zato je potrebno pripraviti, naj se vst naprednega in svobodoljubnega sveta zdravi že pri dosedanjih žrtvah in ne šele potem, ko bo v sovjetskem bloku organizirano nasilje, kakor nekdanj nazizem, samo začelo odgovarjati na že danes važno in vzemirajoče vprašanje: Kdo pride jutri na vrsto?

Casten delež, ki so ga dali zdravniki, osebje bolnišnic, bolničarji in bolničarke v NOB, vso težavnost zdravstvene službe med partizani, požrtvovalnost, domiselnost ter iznajdljivost pri njenem organiziranju, bo na razstavi pokazal oddelek o partizanski saniteti.

Tri milijarde za povečanje jeseniške železarnice v prihodnjih letih

Delavski svet jeseniške železarnice je nedavno na svojem 10. rednem zasedanju razpravljalo o generalnem načrtu za povečanje in modernizacijo železarnice. V svojem poročilu je šef kapitalne graditve inž. Danilo Gostiša najprej prikazal, v kakšnem stanju je bila železarna v stari Jugoslaviji in v kakšnem je danes. V petih letih (1946 do 1950) je bilo za kapitalno graditev v železarni potrošenih 872 milijonov din. Dela po novem generalnem načrtu, ki se bodo izvajala prihodnja leta, pa so preračunana na približno 3 milijarde din. Z uresničenjem tega velikega načrta se bo proizvodnja zmogljivost železarnice v nekaj letih povečala za okrog 100%. Večjo zmogljivost posameznih obratov narekujejo potrebe po razširjenju proizvodnje kvalitetnih izdelkov.

Predvsem bo treba povečati proizvodno zmogljivost obeh plavžev. Z razširjenjem in rekonstrukcijo spodnjih delov obeh plavžev bodo dosegli večjo proizvodnjo surovega železa. Oba plavža bodo rekonstruirali v zvezi z glavnim remontom v letu 1951-52. zgradili bodo nov kaver za pregrevanje zraka in postavili novo turbosilo za vpihovanje pregretega zraka v plavž. Jeklarne bodo razširili proti vzhodu, kjer bodo postavili še štiri Siemens-Martinove peči za 60 ton vložka, hkrati pa bodo izvedli rekonstrukcijo ostalih peči z enako zmog-

ljivostjo. Premestiti bo treba generatorne naprave, preurediti promet in pripraviti novo skladišče za staro železo z žerjavno progjo. Potrebna bo tudi zgraditev nove elektro peči, ki bo neposredno priključena k jeklarji, da bodo za polnitev lahko uporabili vložek o tekočem stanju. Zastarelo žično valjarstvo bodo premestili na Javornik v sestavi ostalih valjarn in hkrati modernizirali.

Valjarna profilov na Javorniku, ki ima vodni pogon s pomočjo Peltonove turbine, zaznamuje večših velikih zastoj zaradi pomanjkanja vode. Zato njene zmogljivosti ni mogoče vselej izkoristiti. Z elektrifikacijo in modernizacijo valjarske proge se bo znatno dvignila storilnost valjarne, ki bo služila tudi kot predproga za novo žično valjarstvo. Izvedli bodo tudi modernizacijo valjarne za srednje in tanko pločevino na Javorniku, kjer bodo postavili dve novi žarilni peči, pri novi valjarni debele pločevine pa bodo še letos dokončno uredili adjustajo in transportne naprave.

Zaradi razširitve jeklarne bo treba predelovalne obrate na Jesenicah premestiti na zahodno stran železarnice. Te

obrate bodo modernizirali, dobili bodo tudi dodatne naprave, kar vse bo omogočilo podvojitev storilnosti. Na stavbišču, kjer bodo postavili nove objekte za predelovalne obrate, je letos delo že precej oživelo. Nameravana je tudi mehanizacija in modernizacija sive livarne, kjer je treba urediti ustrezen prostor za pripravo livarskega peska in modernizirati polnjenje kupalet.

Seveda bodo morali vzporedno graditi tudi stanovanja za delavce in uslužbence. Gradnja stanovanj za delavstvo železarnice še nikoli ni šla vzporedno z razvojem podjetja in z dotonadljevanje na 2. strani

Naš protest v Sofiji

Beograd, 19. apr. (Tanjug) Ministrstvo za zunanje zadeve FLRJ je poslalo bolgarski vladi protestno noto, v kateri najodločneje protestira proti obmejnemu incidentom in obojstranemu izživljanju na jugoslovansko-bolgarski meji, ki jih povzročajo bolgarski obmejni organi. Nota zahteva od bolgarske vlade, naj napravi konec takšnemu in podob-

nemu izživalnemu ravnanju svojih organov.

Samo od 19. decembra 1950 do 5. aprila 1951 so obmejni organi povzročili 20 obmejnih incidentov. 14-krat so streljali na jugoslovanske granicarje ali na jugoslovansko ozemlje ter pri tem enkrat pozabili vzeti s seboj propagandno gradivo in dvakrat izstrelili rakete proti jugoslovanskemu ozemlju.

Pomoč ZDA za krepitev obrambne sposobnosti Jugoslavije

Beograd, 19. apr. V ministrstvu za zunanje zadeve sta bili 17. aprila izmenjeni noti med vlado FLRJ in ambasado ZDA v Beogradu o sporazumu med obema vladama, ki se nanaša na pomoč v surovinah in drugih predmetih, ki jih bo vlada ZDA dala Jugoslaviji.

Ta pomoč bo dodeljena v okviru zakona o medsebojni pomoči, ki določa, da se bo pomoč uporabila izključno za krepitev obrambnih sposobnosti naše države proti agresiji. Jugoslavija pa bo dobavljala ZDA potrebne surovine in polizdeleke. Predstavnik vlade ZDA bodo lahko opazovali razdelitev pomoči in o tem obveščali svojo vlado. Jugoslovanska vlada bo dala polno publiciteto ciljem in razvoju pomoči ter o tem obveščala narode Jugoslavije. Kot protivrednost za dobljeno pomoč bo vlada FLRJ vlagala na poseben račun pri Narodni banki ustrežajoče vsote v dinarjih, iz kat-

rih se bodo izplačevali stroški v zvezi s pomočjo.

Noti, ki vsebujeta gornji sporazum, sta podpisala za vlado Federativne ljudske republike Jugoslavije pomočnik ministra zunanjih zadev dr. Jože Vilfan, za vlado ZDA pa ambasador gospod George Allen.

Policijske preiskave po slovenskih vaseh na Goriskem

Gorica, 19. apr. (Tanjug) Predstavnik Demokratske fronte Slovenije v Gorici je protestiral pri šefu goriske policije zaradi hišnih policijskih preiskav po slovenskih vaseh. Policijski upravnik je izjavil, da so preiskave potrebne, ker iščejo skrito orožje.

Predstavnik Demokratske fronte Slovenije v Italiji je spričo tega poudaril, da pri vseh dosedanjih preiskavah niso našli nikakršnega orožja. Naglasil je, da te preiskave neposredno pred volitvami za pokrajnske svete pomenijo v resnici manevar, ki naj bi vplival na slovensko prebivalstvo.

Mac Arthur v Washingtonu

Washington, 19. apr. (Un. Pr.) General Mac Arthur je prisel davi v Washington, kjer bo na seji kongresa razložil svoje stališče do ameriške politike na Daljnem vzhodu. Na letališču sta ga sprejela minister za obrambo Marshall ter predsednik odbora šefov generalnih štabov general Omar Bradley.

Senator Vandenberg umrl

Washington, 19. apr. (AFP) Tu je umrl v 67. letu starosti član ameriškega senata Arthur Vandenberg, ugledni republikanec in strokovnjak za vprašanja zunanje politike.

Pariška konferenca

Pariz, 19. apr. (AFP) Današnji sestanek namestnikov zunanjih ministrov starih velesil je trajal samo 10 minut, ker sovjetski predstavnik ni šel dovolj navodila svoje vlade v zvezi z novimi predlogi predstavnikov zahodnih velesil. Prihodnja seja bo jutri.

Sestanek turistične nije OZN bo v Jugoslaviji

Izvršni odbor Mednarodne turistične unije OZN je pripravil dnevni red za 21. sestanek svojega članstva. Sestanek bo od 6. do 13. maja v Jugoslaviji.

Novo ladje s hrano iz Amerike

V reškem pristanišču bo prihodni teden pristalo pet ameriških parnikov, ki bodo pripeljali hrano iz ZDA. Do meseca aprila so razne ladje pripeljale v reško pristanišče 18.495 za vojeve daril, ki so jih poslali po organizaciji CARE naši izseljenci v Jugoslavijo.

Ureditev bolnišnice v istrskem okrožju

Nedavno ustanovljeni svet za zdravstvo istrskega okrožja je sklenil, da bodo razširili sedanje bolnišnice ter čimprej spet odprli sanatorija za pljučno in kostno tuberkulozo, ki sta bila med vojno poskodbena. Razširili bodo porodniški oddelek bolnišnice v Kopru, v Izoli bodo odprli oddelek za otroške bolezni, v Piranu pa oddelek za nalezljive bolezni. Razširjena bo tudi bolnišnica v Bujah. Sveti za zdravstvo bodo ustanovljeni tudi pri okrajnih ljudskih odborih, po vseh večjih okrajih pa bodo organizirani aktivni za zdravstvo in socialno skrbstvo.

Pred ustanovitvijo organizacije akademsko izobraženih žena

Delegacije iz vseh republik so včeraj v Beogradu izvolile iniciativni odbor za ustanovitev Društva akademsko izobraženih žena Jugoslavije. Novo društvo bo pomagalo svojem članstvu pri izobraževanju pri poklicnem delu ter sodelovalo z organizacijami akademsko izobraženih žena v drugih državah.

V Ljubljani je ustanovljen odbor za pomoč pri gradnji Kulturnega doma v Trstu

Predvčerajšnjim se je v Ljubljani prvič sestel mestni odbor za pomoč pri gradnji Kulturnega doma v Trstu, ki je iz svoje sredine, v kateri so zastopani predstavniki kulturnih in znanstvenih ustanov ter močnih organizacij izvolil 5-člansko sekretariat, komisijo za prireditve in komisijo za agitacijo in tisk. Za predsednika sekretariata je bil izvoljen Leo Kavčič, član mestnega odbora Fronte. Člani sekretariata so Jože Gorjan, Andrej Kumič, Branimir Kozinc in Jože Grom.

Novo vrste čevljev

Lep uspeh naše usnjarske in čevljarne industrije

Sloves naše usnjarske, čevljarne in torbarske industrije je znan daleč čez meje naše države. Usnje vrhnjskih usnjarev skoraj nima tekmeča na svetovnem trgu, za njimi ne zaostajajo izdelki kamniških usnjarev. Lep sloves smo si pridobili z usnjenimi izdelki tovorne »Tokov« v Domžalah, s čevlji tovorne »Triglava«, prav v zadnjem času pa celo razvijeni Svedci vprašujejo za našimi »golzarji«, ki jih izdelujejo za našimi »golzarji« in smučarskimi čevlji, ki jih izdelujejo v Zürich. Naši usnjeni izdelki so dobili na vseh inozemskih razstavah in vselej njih najboljša ocena, prve nagrade in pohvale, državi pa prinesli lepe devize. V zadnjem času na svetovnem tržišču ni le povpraševanja po naši galanteriji, ampak tudi po čevljih. Poizkusna naročila, ki jih tovarne prejemale, obetajo lep uspeh.

Naše tovarne čevljev si prizadevajo, da bi korakale vzporedno z inozemskimi izdelki ne le v kakovosti, ampak tudi v modnih novostih. Našim usnjarem v Usnjarskem tehnikumu v Domžalah se je posrečilo izdelati posebno usnje, ki mora biti močno pa hkrati mehko. Tovarna »Triglava« v Trzinu pa že dela ženske čevlje, kakršne prinaša zadnja modna novost v inozemstvu. Usnje za nove čevlje izdeluje tovarna »Runo« v Trzinu. Novo usnje je izdelano v raznih odtenkih pastelnih barv, izdelki iz njega pa se bodo lahko merili z najboljšimi in tudi po modni najbolj sodobnimi inozemskimi čevlji. Pri izdelavi novih čevljev so težili za tem, da bi dosegli čim lažjo obutev. Izdelali so nove modele brez podloge, pritrjevanje selenice na notranjnik pa so izvršili z lepilom namesto po dosedanjem načinu z malimi žeblički (teksti). Pri novi izdelavi oddeleži žeblički, notranjnik pa je debeel samo 1 mm, kar napravi obutev lahko, kakovost pa zaradi tega prav nič ne trpi.

S tem smo dosegli to, za čemer te-

že naše tovarne čevljev, da bodo potrošniki dobili lahke, upogljive in vzdržljive čevlje. Model in rez novega tipa čevljev je znan pod imenom smokasin, ker je osnovna zamisel reza vzeta iz reza značilnega indijanskega obuvila. Indijanci v Severni Ameriki so sami izdelovali svojo obutev iz mehkih vrst usnja in na podoben način se danes pri nas izdelujejo srbske opanke. Izdelava je temeljala na prednjem delu čevlja »burbusa« izrez v obliki širokega jezika, na katerega je bil doplatni del prišit. Barve so zelo pisane in tako sestavljene, da bodo za vsak okus in za vsako obleko. Hkrati z ženskim čevlji bodo v prodaji tudi otroški čevlji v novih rezih in istih barvnih kombinacijah.

Novi čevlji se že izdelujejo in bodo v prodaji za praznik 10. obletnice OF in za praznik dela 1. maja. Delovni kolektiv tovarne hoče s tem poudariti, da je zadovoljitev potrošnikov z dobrimi in modnimi čevlji uspeh prizadevanj in tekmovanja. Novosti pripravljajo tudi druge tovarne čevljev, znatna izboljšanja v tehnološkem procesu in nove modele. Za prehodno dobo iz polietila v jesen bo podjetje »Obutev« v Kranju dalo v prodajo dovolj modnih, polvisokih škornjev s podlogo, ki imitira krzno. Nekaj takih škornjev bo podjetje dalo v prodajo že v teh dneh. Zelje in navsete potrošnikov pa bo upoštevalo pri množični jesenski proizvodnji.

Izdelava nove vrste usnja in čevljev je lep uspeh naše usnjarske in čevljarne industrije, ki ju lahko uvrstimo med najboljše na svetu. D.

Odlikovanje 350 delavcev in uslužbencev

Prezidij Ljudske skupščine FLRJ je odkloval za zasluge pri izpolnjevanju nalog petletnega plana 350 delavcev in uslužbencev raznih železniških podjetij ter rudnikov v Boru in Aleksincu. Pet odklovanec je dobilo red dela II. stopnje, 57 red dela III. stopnje, 288 pa kolajno dela. Z redom dela II. stopnje je bilo odklovanje tudi protivoljno gasilsko društvo »Matica« v Zemunu ob svoji 40-letnici.

2 milijona ton. V kakšnem tempu se razvija proizvodnja premoga na področju obeh rudnikov, lahko najbolj spoznamo, če ugotovimo, da je znašala predvojnja proizvodnja v Kreki okrog 300.000 ton, v Banovičih pa je bila neznamna.

V bazenu Kreka-Banovič delo danes že nad 12.000 rudarjev, čeprav gre delo povečanja proizvodnje na račun mehanizacije, ki so jo uvedli v obeh rudnikih. V zadnjih letih so sicer zgradili precej stanovanj za rudarje, vendar pa mnogo premalo v primerjavi z dotokom novih delavcev. Stanovanjski problem se kaže od dneva do dneva v ostriji obliki. Rudarji so primorani stanovati daleč po vaseh, kajti v razširjeni rudarski kotlini v Kreki in v novih naseljih v bližini Banovičev je bilo mogoče nuditi stanovanja le manjšemu delu novih rudarjev. 60% rudarjev, ki delajo v Kreki, stanuje v oddaljenih krajih, zato ni čudno, da pogosto izostajajo od dela. Gradnja novih stanovanj se tudi v Banoviškem revirju ne razvija po planu. Podjetje »Naselje«, ki gradi novo stanovanjsko naselje v Sičkem Brodu pri Banovičih je od planiranih 316 stanovanj zgradilo le 28 stanovanj, ker baje ni dobilo projektov. Tudi v velikem naselju Litva gradbena dela ne napredujejo po načrtu.

V Kreki in v Banovičih bodo, sedaj organizirali prevoz rudarjev, ki stanujejo daleč od delovnega mesta s kamioni in avtobusi. V Kreki so pripravili 70 novih rudarjev v barake. Za te rudarje pa bodo organizirali nedeljski prevoz na domove, da si bodo lahko od doma prinesli perilo in najpotrebnejše. V Banoviškem premogovniku so dosegli že lepe uspehe s prevozom delavcev na delo v nekatere obrate, ker so po uvedbi prevoza padli izostanki na komaj 1,5%.

Nov vozni red na železniah

Ponoči med 19. in 20. majem stopijo v veljavo spremembe voznega reda na naših železniah, ki ustrezajo zahtevam gospodarstva ter domačega in mednarodnega prometa. Na progi Beograd-Zagreb-Reka in na progi Beograd-Split bosta uvedena nova brzovlakla in tudi promet od Ljubljane do Jesenic bo razširjen z uvedbo še enega brzovlakla, ki bo vozil naravnost v Belgijo, Nemčijo in Nizozemsko. Za prevoz izletnikov v Primorje in druga letovišča je določenih več brzovlaklov in motornih vlakov. Pri mednarodnem vlaklu na progi Pariz-Sežana-Beograd-Carigrad bo skrajšano potovanje v naši državi za dve uri. V tovarnem prometu bo po novem voznem redu povečana brzina od 37 na 40 in 45 km na uro.

Za boljše delo Fronte

Ko je po končani razpravi na zboru Fronte II. rajona v Ljubljani član Izvršnega odbora OF Slovenije Albert Jakopič-Kajtmir izrazil zadovoljstvo nad delom, predvsem pa nad živahnim razpravam, v kateri so se delegati dobro pogovorili o novem sistemu dela frontnih organizacij na terenu, je dal s tem Fronti rajona Bežigrad-Siška novo priznanje, ki si ga je v šestmesečnem tekmovanju tudi priborila.

Za izporočila predsednika rajonskega odbora Fronte Zupeta je bilo razvidno, da je kljub velikim uspehom, ki so jih dosegli osnovne frontne organizacije rajona, predvsem v uveljavljanju demokratičnih organov, še vedno polno napak v delu z množicami. Ali se ne skriva morda v množičnih sestankih birokratska oblika dela? Zdi se, da smo zelo grešili, ko smo cenili politično zavest katerega koli frontovca le po njegovem rednem obiskovanju množičnih sestankov, ki so jih prirejale navadno za isto problematiko vse množične organizacije na terenu. In ker so zavredni državljani tudi člani več množičnih organizacij, so ti napravili omogočilo dolgo pot od sestanka na sestaneke samo zato, da bi bili na sestanku in da so tako izpolnili svojo dolžnost kot člani Fronte. Zveze borcev, Rdečega križa, AFZ, Ljudske mladine itd. Nedvomno je ta način sestankarstva odnuden ljudem, ker jih je pač oklepal v prisiljeno obliko »političnega« udeleževanja. In tako se je tudi zgodilo, da smo marsikatero poizkuševalno delavca telovadnega, kulturnega ali drugega društva ocenili kot apolitične, ker se ni pridružil tej zamotaniverigi sestankov in ki je morda ves svoj prosti čas žrtvoval vzgoji mladine, pionirjev ali starejših ljubiteljev telovadbe, gledališke umetnosti,

glasbe in podobno. Sestanki so bili torej merilo politične zavednosti!

Im sedaj? Če bomo uveljavili načelo, da je pogoj članstva Fronte aktivno delo n. pr. v svetih in komisijah državljanov, v kulturnih, telovadnih, športnih, gasilskih in drugih društvih, potem bomo zagotovili, da se bo vsebina dela Fronte pokazala povsod tam, kjer se naši ljudje zbirajo in udeležujejo. Na ta način bomo poživili delo vseh demokratičnih organov, kakor so različni sveti, komisije, skupine ljudskih inspektorjev, nadalje pomnožili vrste društev, hkrati s tem pa utrdili Fronto kot nasila političnega življenja na terenu. Seveda pa ni s tem rečeno, da množičnih sestankov ne bo več. Dobro pripravljene sestanke bodo še vedno ostali oblika frontne dejavnosti. Poleg teh pa bodo poživili delo hišnih aktivcev in zaupnikov kot stalnih tolmačev poti Osvobodilne fronte. Tako se je razvijala razprava na zboru Fronte II. rajona v Ljubljani, kjer je večina delegatov že s poročili potrjevala uspešnost novega dela frontnih organizacij. Tudi Fronta mora iti za ljudmi tja, kjer se zbirajo in udeležujejo.

Na zasedanju so med drugim izvolili še 20 delegatov, ki jih bodo zastopali na tretjem kongresu Fronte Slovenije. Med temi so tudi sekretar mestnega komiteja KP Vlado Krivic, Leopold Krese, Mira Svetinova in drugi.

Zbor je tudi sprejel predlog tekmovalne komisije o nagraditvi terenskih frontnih organizacij za uspehe v šestmesečnem tekmovanju. Prvo mesto in 20.000 din nagrade je prejel 18. teren. Za njim so se uvrstili: Guncije, 8. teren, 1. teren ter Savlje-Kleče. Med pohvaljenimi pa so 5., 6., 7. teren ter Dravje in Stožice.

NOVA PREMIERA V LJUBLJANSKI DRAMI

Ljubljana, 20. aprila. — Sinoči je Drama Slovenskega narodnega gledališča dala novo premiero, štiridejansko komedijo Ferda Kozaka »Profesor Klepec« nastala je iz splošnega mračnega vzdušja let pred drugo svetovno vojno ter se dogaja v ljubljanskem predmestju, v kraljestvu malomeščanstva leta 1936. Avtor je delo, ki je doživelo krstno predravbo 13. januarja 1940, leta 1948 pa tudi knjižno izdajo, preelal in dopolnil. Letosnja uprizoritev je zrealiziral Vladimir Skrbinec, sceno pa je izdelal arhitekt Mitos Hohnjec. Nastavilo vlogo Petra Klepeca je igral Stane Sever, v ostalih vlogah pa so nastopili Pavle Kovčič kot detektiv Erazem Zuhaj, Vida Juvanova in Tina Leonova kot njegovi sestri Bibijana in Kristina. Stane Potokar kot Janez Skočir, Ivanka Mežanovca kot njegova sestra Ana, Dušan Skedi kot študent Jože, Maks Furljan kot gimnazjski ravnatelj, Edvard Gregorin kot načelnik, Maks Bajc kot žurnalst Zajbelj in Fran Lipah kot gimnazjski sluga Boh. Profesorje gimnazije so igrali Ivan Jerman, Milan Brezigar, Nace Simončič, Elvira Kraljeva, Vida Levstikova, Aleksander Vallé, Stane Česnik in Marjan Dolinar. Kostume je po načrtih Mije Jarčeve izdelala gledališka krojačnica Dramsko gledališče je bilo polno zasedeno, med publiko smo opazili vidne osebnosti iz političnega in kulturnega življenja, med njimi predsednika Prezidija Ljudske skupščine LRS Josipa Vidmarja. Publika je po vsakem dejanju prisrčno pozdravljala nastopajoče, ki so bili na koncu obdarovani s cvetjem. Premiera domačega dela je vzbudila kakor vedno veliko zanimanje slovenske kulturne javnosti, tar je naletela na tople sprejem. (Na sliki prizor iz 1. dejanja.)

